

SAMENVATTING VAN DE PROEFSCHRIFTEN INGEDIEND VOOR DE PROEFSCHRIFTPRIJS 2025

Hieronder de samenvatting (in alfabetische volgorde) van elk van de proefschriften die voor de proefschriftprijs van Stichting Bekkenbodem4All zijn ingediend, gevolgd door tips vanuit de promovendi voor patiënten en de tips voor Bekkenbodem4All.

Jenneke Kalkdijk: Anorectal Disorders

Dit proefschrift onderzoekt de rol van de bekkenbodem bij aambeien en bij ontlastingsproblemen na een operatie voor endeldarmkanker. Veel patiënten met aambeien blijken ook problemen te hebben met de bekkenbodem, zoals verkeerde coördinatie bij het ontlasten. Hierdoor kunnen klachten blijven bestaan of terugkomen. Bekkenfysiotherapie kan helpen om deze problemen te verminderen.

Daarnaast blijkt dat veel patiënten na een endeldarmkankeroperatie last hebben van incontinentie, aandrang en frequent toiletgebruik. Deze klachten hebben grote invloed op de kwaliteit van leven. Bekkenfysiotherapie kan bij een groot deel van deze patiënten de klachten verminderen en de kwaliteit van leven verbeteren. Het onderzoek laat ook zien welke factoren belangrijk zijn om deze zorg goed in te voeren.

Wat levert dit op voor patiënten?

Meer herkenning en behandeling van bekkenbodemproblemen, betere nazorg na endeldarmkanker en aantoonbare verbetering van ontlastingsklachten en kwaliteit van leven.

Tips voor patiënten

- Loop niet door met ontlastingsproblemen na een endeldarmkankeroperatie; zoek hulp.
- Overweeg bekkenfysiotherapie bij klachten zoals incontinentie of aandrang.
- Raadpleeg bij terugkerende aambeien eerst een bekkenfysiotherapeut voordat opnieuw chirurgische behandeling plaatsvindt.

Tips voor patiëntenorganisatie Bekkenbodem4All

- Besteed aandacht aan patiënten met ontlastingsproblemen na endeldarmkanker.
- Informeer waar patiënten met deze klachten terecht kunnen.
- Vergroot bekendheid van bekkenfysiotherapie bij deze patiëntgroepen.
- Help het taboe en de onbekendheid rondom deze klachten te verminderen.

Nienke Osse: Decision-making in Stress Urinary Incontinence

Dit proefschrift richt zich op vrouwen met stress-urine-incontinentie: urineverlies bij hoesten, niezen of sporten. Er zijn verschillende behandelingen mogelijk, zoals bekkenfysiotherapie, een bandje-operatie of bulkinjecties. Omdat de aandoening niet levensbedreigend is en meerdere goede behandelingen bestaan, is de keuze voor een behandeling sterk afhankelijk van de wensen van de patiënt.

Het onderzoek laat zien dat samen beslissen tussen arts en patiënt belangrijk is. Veel vrouwen willen actief betrokken zijn bij de keuze en hechten waarde aan duidelijke informatie en advies. Ook blijkt dat artsen soms denken samen te beslissen, terwijl patiënten dat anders ervaren. Training en aandacht voor communicatie kunnen dit verbeteren en helpen om behandelingen beter af te stemmen op de patiënt.

Wat levert dit op voor patiënten?

Meer invloed op behandelkeuzes, betere gesprekken met artsen en behandelingen die beter aansluiten bij persoonlijke wensen en verwachtingen.

Tips voor patiënten

- Wees duidelijk over wat je wilt in het besluitvormingsproces: informatie, advies of samen beslissen.
- Geef aan wat belangrijk is voor jou bij een behandeling.
- Bespreek je overwegingen en voorkeuren actief met de arts.

Tips voor patiëntenorganisatie Bekkenbodem4All

- Betrek patiëntenorganisaties bij trainingen over samen beslissen.
- Laat (proef)patiënten meedoen in trainingen voor zorgverleners om hun perspectief te delen.
- Help artsen beter begrijpen wat patiënten belangrijk vinden in gesprekken en keuzes.

Jorik Slotman: Technische en klinische ontwikkelingen in de MR-HIFU behandeling van uterus myomatosus en botmetastasen

Dit proefschrift gaat over een nieuwe behandeling zonder operatie: MR-HIFU. Hiermee kunnen vleesbomen in de baarmoeder en pijnlijke botuitzaaiingen worden behandeld met gefocust ultrageluid in een MRI-scanner, zonder snijden. Deze techniek kan klachten verminderen en de baarmoeder sparen.

Het onderzoek verbeterde de techniek door nieuwe meetmethoden te ontwikkelen die zonder contrastmiddel werken en door kunstmatige intelligentie te gebruiken om myomen automatisch te meten. Hierdoor kan de behandeling sneller en nauwkeuriger worden uitgevoerd. Ook is een studie opgezet om MR-HIFU te vergelijken met bestraling bij pijnlijke botuitzaaiingen. Deze inzichten helpen om de behandeling breder beschikbaar te maken.

Wat levert dit op voor patiënten?

Minder invasieve behandelingen, sneller herstel, behoud van de baarmoeder en mogelijk meer toegang tot innovatieve en patiëntvriendelijke therapieën.

Tips voor patiënten

- Wacht niet met klachten zoals abnormaal bloedverlies of pijn.
- Ga op tijd naar huisarts of specialist; hoe eerder de diagnose, hoe meer behandelopties.
- Vroege behandeling kan minder ingrijpend zijn.

Tips voor patiëntenorganisatie Bekkenbodem4All

- Verzamel informatie over voorkeuren van patiënten voor nieuwe behandelingen.
- Gebruik patiëntvoorkeuren om innovatieve behandelingen te vergelijken met bestaande zorg.
- Blijf onderzoek en innovatie ondersteunen.

Annemarie van der Steen: Pelvic Organ Prolapse and Pessary Treatment – Insights with Upright MRI

Dit proefschrift onderzoekt hoe verzakkingen van de bekkenorganen beter kunnen worden vastgesteld en behandeld. Een verzakking kan klachten geven zoals een zwaar gevoel in het bekken, het gevoel dat er iets uit de vagina komt en problemen met plassen of ontlasting. Uit het onderzoek blijkt dat een standaard lichamelijk onderzoek een verzakking soms onderschat. Een staande MRI-scan laat een realistischer beeld zien, omdat de zwaartekracht invloed heeft op de positie van de organen. Ook kan de ernst van een verzakking gedurende de dag veranderen.

Daarnaast onderzocht dit proefschrift hoe een pessarium werkt. Dit hulpmiddel ondersteunt de verzakte organen in de vagina. Het blijkt dat een pessarium vooral wordt ondersteund door de bekkenbodemspieren en niet door het schaambot. Wanneer een pessarium goed werkt, ligt het hoger in de bekkenbodem. Deze inzichten helpen om pessaria beter te beoordelen en behandelingen persoonlijker te maken.

Wat levert dit op voor patiënten?

Betere diagnostiek en behandeling van verzakkingen, minder onderschatting van klachten en een effectievere, persoonlijker pessariumbehandeling.

Tips voor patiënten

- Blijf de bekkenbodemspieren trainen; deze zijn belangrijk voor het voorkomen van verzakkingen en voor het succes van een pessarium.
- Een verzakking hoeft niet volledig te verdwijnen om klachten te verminderen. Als een pessarium goed helpt, is een kleine restverzakking niet erg.
- Bespreek klachten en behandeling met je zorgverlener en kijk samen wat werkt.

Tips voor patiëntenorganisatie Bekkenbodem4All

- Blijf inzetten op innovatie en onderzoek naar de bekkenbodem.
- Vergroot kennis over preventie en vroege herkenning van bekkenbodemschade, bijvoorbeeld na een bevalling.
- Stimuleer ontwikkeling van nieuwe technieken en niet-operatieve behandelingen.

Eva Vodegel: Oestrogen, the Key to a Healthy Pelvic Floor?

Dit proefschrift onderzoekt de rol van vaginale oestrogenen bij vrouwen na de overgang, vooral bij verzakingsklachten en vaginale klachten zoals droogheid en jeuk. Na de menopauze wordt de vaginawand dunner en kwetsbaarder, wat klachten kan veroorzaken en mogelijk het herstel na een verzakingsoperatie beïnvloedt. Het onderzoek laat zien dat vaginale oestrogenen de vaginale gezondheid verbeteren en klachten verminderen.

In een grote studie bij vrouwen rondom een verzakingsoperatie bleek dat vaginale oestrogenen niet zorgen voor minder terugkeer van de verzakking, maar wel voor minder klachten en een betere kwaliteit van leven. Ook werd onderzocht of lasertherapie een alternatief is voor oestrogenen. Uit dieronderzoek bleek dat lasertherapie nauwelijks effect heeft, terwijl oestrogenen wel duidelijk verbetering geven.

Wat levert dit op voor patiënten?

Betere informatie en behandeling na de overgang, inzet van vaginale oestrogenen voor minder klachten en betere kwaliteit van leven, en duidelijkheid dat lasertherapie geen bewezen alternatief is.

Tips voor patiënten

- Bespreek klachten open met huisarts of gynaecoloog en vraag naar alle behandelopties.
- Vaginale oestrogenen zijn meestal veilig en kunnen klachten en herstel verbeteren.
- Wees kritisch op commerciële laserbehandelingen; effectiviteit is niet bewezen.
- Kies samen met de arts een behandeling die past bij jouw situatie en wensen.

Tips voor patiëntenorganisatie Bekkenbodem4All

- Zorg voor duidelijke en toegankelijke informatie over behandelopties.
- Geef realistische informatie over effectiviteit van behandelingen.
- Informeer patiënten over veilige en effectieve behandelingen zoals vaginale oestrogenen.
- Waarschuw voor behandelingen met onvoldoende bewijs, zoals lasertherapie.
- Blijf het taboe op bekkenbodemklachten doorbreken en samen beslissen stimuleren.

Myrthe Wissing: Optimizing Care for Patients with Chronic Pelvic Pain Syndrome: A Care Pathway

Dit proefschrift onderzoekt hoe de zorg voor mensen met chronische bekkenpijn kan worden verbeterd. Chronische bekkenpijn is complex en kan verschillende oorzaken hebben. Patiënten hebben vaak langdurige klachten die hun dagelijks leven sterk beïnvloeden. Het onderzoek laat zien dat een multidisciplinaire aanpak belangrijk is, waarbij meerdere zorgverleners samenwerken en de patiënt centraal staat.

Uit interviews met patiënten en zorgverleners blijkt dat betere communicatie, erkenning van klachten en een duidelijk zorgpad nodig zijn. Een multidisciplinair spreekuur waarin patiënten door meerdere specialisten tegelijk worden gezien, helpt om sneller tot een behandelplan te komen. Ook blijkt dat richtlijnen niet altijd worden gevolgd en dat verbetering van samenwerking en scholing nodig is.

Wat levert dit op voor patiënten?

Snellere en beter georganiseerde zorg, meer erkenning van klachten, een persoonlijk behandelplan en betere kwaliteit van leven bij chronische bekkenpijn.

Tips voor patiënten

- Kijk niet alleen naar lichamelijke oorzaken van pijn, maar naar het hele plaatje (mentaal, sociaal, dagelijks functioneren).
- Denk vooraf na over waar je vastloopt door de pijn en bespreek dit met je zorgverlener.
- Blijf niet alleen zoeken naar een oorzaak; verbetering van kwaliteit van leven kan ook zonder duidelijke diagnose.

Tips voor patiëntenorganisatie Bekkenbodem4All

- Vergroot bewustwording over chronische bekkenpijn bij patiënten en zorgverleners.
- Informeer waar patiënten de juiste zorg kunnen vinden.
- Help bij het verbeteren van kennis en herkenning van dit syndroom.